

TABEL 3. Sortsforsøg med middeltidlige spisekartofler med og uden plastdækning. (Q13 til Q15)

Spisekartofler	Udbytte og merudbytte, hkg pr. ha			Revnedannelse, pct.	Mørkefarvning ¹⁾	Smagskarakter ²⁾	Udkogning ³⁾
	med plastdækning		uden plastdækning				
	tidl. optagn.	sen optagn.	sen optagn.				
2017. 1 forsøg							
Elfe	171	292	250	3	9	10	10
Anouk	-23	-31	-19	0	9	6	8
Romie	-59	-66	-43	3	10	9	8
Musica	-2	8	31	3	10	10	10
Alizee	-118	-101	-112	17	9	9	9
Danique	-60	-45	-61	19	10	8	10
LAP-2	-119	-117	-147	5	8	9	10
Ampera	-86	-74	-115	13	6	7	8
LSD	27	45	27				

¹⁾ Skala 0-10, 0 = grå/sorte kartofler 24 timer efter kogning, og 10 = lyse kartofler.
²⁾ Skala 0-10, 10 = bedst smag.
³⁾ Skala 0-10, 10 = mindst udkogning.

Sorter til stivelsesproduktion

I 2017 er gennemført tre forsøg, hvor der er tilført 200 kg kvælstof til ti stivlessorter med høst midt oktober. I sortsforsøgene er der stigende fokus på afprøvning af nye sorter med resistens mod cystenematoder og kartoffelbrok. Udvalgte sortsegenskaber er beskrevet i tabel 4, og forsøgsresultaterne fremgår af tabel 5.

Sorternes tidlighed og individuelle kvælstofoptimum spiller en stor rolle for udbyttepotentialet, når der anvendes samme høsttidspunkt og kvælstofmængde for alle sorter. Sorternes kvælstofoptimum er derfor undersøgt i to andre forsøgsserier (se senere i afsnittet om gødskning).

I 2017 er Kuras målesort. Stratos og Allstar giver i 2017 det højest stivelsesudbytte, som er fire hkg mere end i Kuras. Ved beregning af nettoudbyttet er der anvendt en stivelsespris på 3,20 kr. pr. kg inklusive forventet efterbetaling. I de to højest ydende sorter er der et nettomerudbytte på 1.200-1.300 kr. pr. ha i forhold til Kuras. Men dette er ikke statistisk sikkert. I perioden 2015-2017 er der udført syv sortsforsøg med Kuras som målesort og her giver Allstar, med en stivelsesprocent på 22,2, et sikkert merudbytte på 5 hkg stivelse pr. ha, svarende til 1.472 kr. pr. ha.

Der er stor forskel på sorternes anvendelighed til sanering af for eksempel kartoffelcystenematoder. Seresta reducerer mængden af kartoffelcystenematoder i marken (høj resistens), men udbyttet påvirkes kraftigt ved stærke angreb (svag tolerance). Stratos har den fordel at være resistent overfor både den gule (*Globodera rostochiensis*) og hvide (*G. pallida*) kartoffelcystenematode og samtidig have høj tolerance overfor angreb. Allstar er kun resistent overfor *G. rostochiensis* patotype Ro 1,4 men til gengæld resistent overfor kartoffelbrok patotype 1, (6) og 18. Der kan desuden være stor forskel på sorternes egnethed til lagring, kvælstofoptimum, modtagelighed over for sortben og skimmel samt evne til at slippe knoldene ved optagning. Disse egenskaber kan overskygge stivelsesudbyttet og kommer ofte først til udtryk, når sorterne dyrkes i praksis. Sortsvalget skal derfor ikke kun baseres på stivelsesudbyttet.

Økologiske spisekartofler

I 2016 og 2017 er der gennemført ét sortsforsøg med 13 sorter på en økologisk dyrket JB 7 mark. På grund af den vedvarende nedbør i 2017 kan forsøget ikke høstet,

TABEL 4. Beskrivelse af ti sorter, som indgår i sortsforsøg med stivelseskartofler

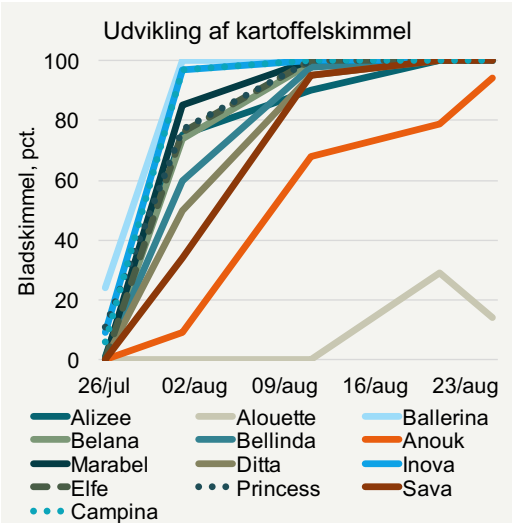
Sort	Sildighed	Resistens mod kartoffelcystenematoder, Ro1,2,3,4 og Pa 2,3	Resistens mod kartoffelbrok patotype 1,2,6,18	Resistens mod kartoffelskimmel		Egnet til lagring
				top	knold	
Seresta	tidlig	Ro1,3,4 Pa 2,3	1,2,6,18	middel	middel	god
Kuras	sen	Ro1,4	1	middel	middel	god
Kuba	tidlig	Ro1,4	1,2,6,18	middel	?	?
Supporter	middel/sen	Ro1,2,3,4,5 Pa2,3	1,(2,6) ¹⁾ ,18	lav	lav	?
Axion	middel/sen	Ro1,2,3,4 Pa2,3	1,2,6,18 ²⁾	middel	lav	god
Stratos	middel/sen	Ro1,2,3,4,5 Pa2,3	1,(2,6) ¹⁾	middel	middel	god
Scarlet	middel/sen	Ro1,2,3,4,5 Pa2,(3) ²⁾	1,2,6,8	middel	middel	god
Smaragd	tidlig/middel	Ro1,2,3,4 Pa 2	1,2,6,18	lav	middel	?
Allstar	middel	Ro1,4	1,(6),18 ²⁾	middel	middel	?
Eurogrande	tidlig/middel	Ro 1,2,3 Pa2,3	1	modtagelig/middel ³⁾	middel	god

¹⁾ Patotypen i parentes angiver, at sorten ikke har fuld resistens, men høj markresistens.
²⁾ Oplyst af forædler.
³⁾ Tidligt på vækstsæsonen er sorten modtagelig overfor stængelangreb. Senere på sæsonen anses sorten kun at være middelmodtagelig.

TABEL 5. Sortsforsøg med stivelseskartofler. (Q16 til Q18)

Stivelses- kartofler	Pct. knolde med					Moden- hed ¹⁾	Stivelse, pct.	Udb. og merudb. pr. ha		
	skim-mel	hulhed	deform.	skurv	rust			hkg knolde	hkg stivelse	netto, kr. pr. ha ²⁾
2017. 3 forsøg										
Kuras	0,0	1	1	0	28	5	20,6	648	134	42.714
Seresta	0,0	0	2	0	8	8	22,3	-84	-8	-2.560
Kuba	0,0	0	0	0	5	9	20,0	-65	-17	-5.459
Supporter	0,2	5	1	0	0	4	24,3	-101	-3	-1.056
Axion	0,1	0	6	0	5	5	20,1	21	1	371
Stratos	0,0	1	4	0	3	7	23,1	-52	4	1.328
Scarlet	0,1	1	4	1	2	7	23,1	-125	-12	-3.962
Smaragd	0,0	4	3	0	1	8	20,2	-62	-15	-4.838
Allstar	0,0	1	2	0	7	7	22,6	-41	4	1.242
Eurogrande	0,0	0	0	0	1	6	22,5	-46	2	611
LSD							1,0	65	11	
2016-2017. 5 forsøg										
Kuras	0,0	0	5	0	20	7	20,5	625	128	40.973
Seresta	0,1	1	8	0	6	8	22,2	-109	-14	-4.451
Supporter	0,8	5	9	1	1	6	24,0	-134	-12	-3.814
Axion	0,0	1	13	0	5	6	19,9	8	-2	-765
Stratos	0,3	1	9	0	3	7	22,8	-44	4	1.408
Scarlet	0,1	2	12	1	2	7	22,6	-118	-13	-4.138
Smaragd	0,0	5	11	1	1	8	19,4	-75	-22	-6.934
Allstar	0,0	1	6	1	11	8	22,2	-29	5	1.440
LSD							0,8	51	10	
2015-2017. 7 forsøg										
Kuras	0,0	0	4	0	15	6	20,7	634	131	38.624
Axion	0,0	1	11	0	4	6	19,9	24	0	-122
Stratos	0,2	1	8	0	2	7	22,9	-42	4	1.229
Scarlet	0,1	1	10	1	3	7	22,9	-110	-11	-3.520
Allstar	0,0	1	5	1	9	8	22,2	-23	5	1.472
LSD							0,6	29	5	

¹⁾ Skala 1-10, hvor 1 = mindst moden.
²⁾ Prisen på stivelse antages at være 3,2 kr. pr. kg inkl. efterbetaling.

FIGUR 1. Udviklingen af kartoffelskimmel i ét forsøg med 13 sorter til brug i økologisk produktion af spisekartofler.

hvorfor der kun vises udviklingen af kartoffelskimmel (figur 1). Sorterne Anouk og Alouette er igen i 2017 de mest tolerante sorter overfor kartoffelskimmel (se Oversigt over landsforsøg 2016, side 299). Men hvor det i 2016 var Anouk, som var den mest skimmeltolerante sorter, er det i 2017 Alouette. Anouk er en salatkartoffel og Alouette en almindelig kogekartoffel med gult kød og rødt skind.

Økologiske stivelsessorter

I 2016 og 2017 er der hvert år gennemført ét forsøg med afprøvning af seks sorter til brug i økologisk stivelsesproduktion. Sorterne Kuras, Avenue, Aventura, Nofy og Wotan er primært målrettet stivelsesproduktionen, hvorimod sorten Sarpo Mira primært anvendes i produktionen af spise- og proceskartofler i Nordafrika. Karakteren for modenhed er udtryk for den grønne bladmasse sidst på vækstsæsonen og har i forsøget flere årsager, herunder primært skimmel og bladplet, samt sorterne